

SZERKESZTŐI IRODA:

Belkőzpontca 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindnap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat követő napokon.

Kéziratok nem adának vissza.

A román vámszerződés ügyében.

III.

A monarchia mindkét államára egyformán előnyös kereskedelmi szerződések megkötésének alapja, kereskedelmi és közgazdasági érdekeinknek Ausztriával való méltányos elintézésében fekszik, és mert azt hiszem, azért mutatnak beszédemben is a monarchia két államának collidáló érdekeire rá. A mily nagy oka van jelenleg a magyar államnak keresni a nyugati európai államokkal a szerződéses állapotok létrejöttét, éppen oly nagy oka van az osztrák iparnak kelet felé ezt keresni; de ez állapotokat nem egymás érdekeinek fölfedezésével szabad és tanácsos keresni, hanem egymás érdekeinek kölcsönös megvédése mellett, s habár igaz is az, hogy a magyar nyers termények leghatalmasabb fogyasztója Ausztria, akkor az is igaz, hogy az osztrák iparnak az idők szerint csaknem kizárólagos consummense Magyarország; a mily mértékben nyitjuk meg a kelet concurentiáját a magyar nyers terményekre, oly mértékben kell gondoskodni a nyugati piacok megnyitására, habár ez az osztrák iparnak éppen egy concurentiát teremt is; de egyoldalú kereskedelmi politikát a monarchiában egyik vagy másik állam vitalis érdekeinek feloldozásával és annak gyarmattá való lesüllyesztésével lehet folytatni csak, mi a monarchia erejének fölmoslászására vezet.

A mint nem lehet és nem szabad egyoldalú kereskedelmi politikát folytatni a monarchiában, éppen oly kevésbé hiszem azt, hogy lehetne Erdély külön kereskedelmi érdekeinek a magyar államban és a monarchiában érvényt szerezni. Változhatatlan meggyőződés az, hogy Erdély csak azon érdekeit fogja érvényesíteni, melyek az államával közösek, és ha ezeket ugynevezett külön érdekeikről, külön nem választja a maga idejében, oly illuziókba ringatja bele magát, melyből a legközelebbi jövő úgy fogja fölírni, hogy sem azoknak, sem ezeknek biztosítására semmit nem tett. Hogy Erdély érdekeit megvérdhetők legyenek, szükséges az európai általános irányzatot, szükséges a monarchia, és az ország, melynek alkotó részét teszi, helyzetét és kereskedelmi érdekeit ösmerni, és ezeket a számítás alapjául véve fel, minden erőt a megvédhető megvédésére koncentrálni, nem pedig hiu álmok csáb-képei után való szaladgálásra elfecselelni.

Rosz proféta legyek, de a mint a

mult kereskedelmi szerződés Romániával egy keserű, de változhatatlan megkezdés volt az erdélyi részre, éppen úgy bekövetkezhettek hasonló meglepetés, és ha a kellő idő el lett szalasztva és a kellő módok és eszközök kézből ki lettek adva érdekeink biztosítására, a panaszok és szemrehányásokkal nem fogjuk magunkat kárpótolhatni veszteségeinkért. Nem egy kereskedelmi- és iparkamarája az országnak, megkérdetve a romániai szerződésnek észlelt hatása iránt adott oly természetű választ, mely vagy a kamara tájékozottsága, vagy a hatás jelentéktelensége iránt szolgáltat bizonyítékot; mind két eset az erdélyi fölfogás gyengítésére alkalmas. Ausztria nagy jelentőségű ipari- és kereskedelmi érdekei nagy sulyal követelik a szerződés megkötését; a politikai tekintetek, bármennyire akarják is ignorálni azokat, kiáltva a sajnos, de hosszú tartamú keleti bonyodalom mellett szintén a szerződés megkötése mellett szólnak és pedig úgy Romániában, mint nálunk, ha ez mind így van, akkor a szerződés helyes alapjainak keresésével többet használunk, mint a vámháború színterében.

Lehet nagy és sok oldali szemrehányásoknak teszem ki magamat; de legjobban tájékozhatom Erdélyt a romániai vámszerződés iránt táplált fölfogásomról, ha egy pár vonásban megkísérlem azon alapelveket röviden érinteni, melyre én egy szerződést fektetni óhajtanék.

A nyers termények behozatalát illetőleg teljes biztosítékot követelnék az iránt, hogy román termények czime alatt más ország terményei hozzánk be ne jussanak. A nyers termények behozatalánál csak a termelési értékkülönbséget kiegyenlítő magasságú tartok egyáltalában vámkot megengedhetők és ez úgy szól a terményekre, mint az állatokra. Az állatbehozatal megengedése első sorban az állategészségügyünk biztosítása és conventióknak épentartásától kell hogy függővé tétessék.

Valamint nincsen szándékom a román nyers terményeket a monarchia piacainál kiszorítani, úgy nem lehet érdekünk az, hogy a román nyers terményeknek kedvezőbb helyzet biztosítását, mint a minővel a miénk bir, kivéve, hogy ha a mi kiviteli czikkjeinknek adott kedvezményeivel kellő re-kompensáció adatik. Bor, ló, fa, kőszén, vas, gazdasági gépek stb. mind oly kiviteli czikkje, melyek a román nyers

termények elbírálásánál recompentatív-nális tárgyalni szolgálhatnak.

Csatlakozási pontok biztosítása Galacz és Kis-Olahország felé,

Iparczikkre vonatkozólag az értékvámok szolgálhatnak csak szerződési alapul.

Vasutaink érdekében a forgalom kellő és méltányos megosztása iránti biztosítékot szintén alig elengedhetők.

Minden esetben a szerződés megtartása iránti komoly garanciák nyújtása, és a felmerülő controvers kérdésekben közösen választott és állandó működésben tartott hatóság döntése, melynek döntvényei azonnal fogantatandók, szükséges.

En azt hiszem, hogy e kereten tulmenni nem lehet, de ezen belül a monarchia mindkét államának, valamint Romániának érdekei biztosíthatók, és a hol összehittközésbe jönnek — kiegyenlíthetők.

A magyar kereskedelem és közgazdaság érdekeinek megóvására, úgy a keleten, mint a nyugaton szakértő ügyvivők kellenek; Anglia és legutóbb Németország világrészeket hódított meg kereskedelmi ügyvivőinek szakértelme és buzgalma által, mi éppen annyit veszítettünk el az illetők ignorantiaja, tudatlansága és hanyagsága által.

Erdély földmívelési érdekeinek előmozdítása egy egészséges ipar kifejlesztésében rejlik. Nem Románia; hanem a magyar állam gazdag földje fejlettebb és olcsóbb forgalmi helyzete előnyösebb hitel és rendezettebb bírtok viszonyai, akadályozzák a földmívelés kifejlődését meg nálunk, ezekkel szemben megállni, a versenyt ki bírni csak úgy lehet, ha terményeink fogyasztási ragónját otthon szélesbítjük, Magyarországon át Magyarországgal concurrenki nekünk nem lehet. Irland nyomora szomorú tanúságot szolgáltat arra, hogy panasz, elégedetlenség, és mesterséges erőlködés a kereskedelem és közgazdaság törvényeire változtatni még akkor sem tud, ha ezen törekvés még az anya országban is bizonyos támogatásra talál. Geografiai fekvésünknek, talajunknak, a természet, forgalom és a közgazdaság törvényeinek fejlődött viszonyainknak változtatása nem áll hatalmunkban; de ennek kihasználása nálunk függ és ez a magyar államnak is érdeke.

Fejtetéseimet nem fűzöm tovább, könnyebb e dolgokról egy könyvet írni, mint egy cikket.

Értem én azt is, hogy kellemesebb kikerülni a bajokat, mint azok-

kal megküzdni; de ha e bajok nem akarnak kikerülni minket, ez esetben a küzdelemre szükséges erőről és eszközökről eszélyesebb gondolkodni, mint magát jó reményekkel altatni, melyek teljesülni soha nem fognak. Még van, ha szűkös mérten is, érdekeink biztosítására; de ha ez egyszer elmúlt, akkor csak részint önhibánkból következő sorsunk megsíratására lesz bővön időnk és alkalmunk.

En nem arról beszéltem és írtam, hogy szeretnék; hanem arról, hogy lehet állapotaink segíteni; az előbbi ut az ábrándok világába vezet, a másik, ha sáros és nehéz is a földön marad és a lebukás veszélyeitől megóv, én az utóbbit ajánlom Erdélynek.

Horváth Gyula.

Politikai hírek.

Az országgyűlési függetlenségi és egyenlőség párt Irányi Dániel elnöke alatt hétfőn tartott értekezletén a pártkörből kilépett Moccsary Lajos helyére Madarasz Józsefet választotta be a párt választási végrehajtó bizottságába.

A népfelkelés. Külügyi kormányunknak ekkoráig nem sikerült a külföldi hatalmakat készítenie az, hogy a népfelkelés csapatai nemzetközi általom alá helyezettessék. A genfi nemzetközi konvenczióknak a hadviselő felekre vonatkozó magállapodásai a népfelkelésre tehát nem vonatkoztathatók, az ellenség az európai nemzetközi jog értelmében nincs kötelezve arra, hogy a népfelkelőket úgy bánjon el, mint rendes hadviselő felekkel.

Mecssary Lajos nyílt levelet intézett Halas város választó polgáraihoz, melyben recapitulálva az utóbbi napok eseményeit: a függetlenségi párt rosszaló nyilatkozatát és a körből való kilépését, kijelenteni iparkodik, hogy ő legutóbbi beszédében egy hajszálnyival sem ment túl azon, a mit a nemzetiség kérdésében már tavaly s még sokkal előbb 1879-ben elmondott. Újra kimondja, hogy nem az ő állapota az, mely ellenkezik a függetlenségi eszmékkel, de inkább a párt ismeretlen határozata, mely sajnos bizonyítványt szolgáltat arra nézve, hogy a nemzetiségi kérdésben jelenleg nálunk uralkodó áramlat meg elszáradt férfiakat is ellenmondásba sodorhat. Majd a miniszterelnöknek reá vonatkozó szavaira reflektálva kijelenti, hogy a nemzetiségi tulajdonok betudott államontörvények nem egyebek a gyarmatnál, melyeket a miniszterelnök csak azért emleget minduntalan, hogy alkalma legyen úgy szerepelni, mint a ki féken tartja a haza ellenségeit. Végül a sajtó támadásaira jegyzi meg, hogy a vélemény szabadságot mindenkihez tisztelni kellene, s hogy őt e támadások meggyőződésében nem fogják megingatni.

A nemzetbiztonsági választásokról érkezett hírek nem nyújtanak még teljes képet,

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzpontca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilváltéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

de az első benyomás az, hogy a számos pótválasztás folytán a küzdelem még eldöntetlen. A végleg megválasztottak között legtöbb eddig a nemzeti szabadelvű (kik tudvaleg még seppennatisták), utánuk mindjárt az ellassiak következnek (kik a septennatus ellen szavaztak), a többi pártok végleg megválasztott jelöltjeinek száma eddig elenyészően csekély.

Bulgáriának orosz részről való megválasztása tárgyában a Bud. Corr.-nek Pétervárról jól értesült részről a következőket írják: Politikai körökben Bulgáriának okkupációja orosz csapatok által huzamosabb idő óta beható megbeszélés tárgya. A gondolkodó katonai körök azonban az eszmével szemben határozottan elutasító magatartást foglalnak el, a mennyiben arra utalnak, hogy Bulgáriának orosz részről való megválasztása katonai és stratégiai szempontból teljesen céltalan és felelet veszélyes vállalkozás volna. Egy okkupáló hadtestet detachirozása Bulgáriába — azt állítják a hangadó katonák — még a legkedvezőbb, bár nagyon is valószínűtlen esetben, hogy t. i. Bulgária a megszállás ellen semmi ellentállást sem fejtene ki, az orosz haderőnek jelentékeny győngtétést foglalná magában és bonyodalmak esetén az orosz hadvezérletnek csak a legnagyobb zavarára vezetne. Ez esetben nem csak egy jelentékeny csapatsérzés volna messze távolban lekövetve, hanem háboru esetében még az okkupáló hadtestet lényegesen megerősíteni is kellene, nehogy a Balkán-félszigeten csorbát szenvedjen és így a megszállás a háboru színterén működő hadseregtől jelentékeny erőket vonna el.

Bolgár kérdés. A sobranje küldöttségét, mely jelenleg Konstantinápolyban időzik, péntekre várják Szófiába. Megérkezésük után nemokára össze fog hivatali Tirnovában a szobranje, hogy meghallgatván a küldöttségnek utjáról tett jelentését hozzáfogjon a fejedelmválasztáshoz. A régenség ugyanis most már úgy vélekedik, hogy Bulgáriának magának kell a bonyodalmakat megoldani s követheti Románia és Görögország példáját, melyeket Oroszország és a porta szintén csak éveket utóbb ismertek el. Azt remélik, hogy legalább néhány hatalom részéről megfogják nyerni az elismertést. A mingreliai hercegnek, Odeuberg vagy Leuchtenberg hercegnek megválasztásáról már nem beszélnek, de az a hír kering, hogy a szobranje Koburg Ferdinánd hercegnek akarja felajánlani a koronát.

A képviselőházból.

Budapest, febr. 22.

Az igazságügyi tárcza költségvetésének részletes tárgyalását folytatta ma a ház. Jelentékenyebb mozzanatról nem emlékeztünk meg. Nehány szigorúan szakszerű beszéd mondatott el, melyek nagyobb figyelemre igényt nem tarthatnak s első sorban csak a jogász világot érdekelhetik.

A napirend felvetésén a tárgyhöz első sorban Margittay Gyula szolt, a ki a

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. február 23.

A „Petőfi síremlékről.”

Szegevár, 1887. február 18-án.

Jakab Elek ur a „Pesti Hírlap” folyó évi február 15. 45. számának tárcájában „Petőfi-Soriatin-émlékről” czim alatt két cikket foglalkozik azon hazafias kérdéssel, hogy miben áll a Petőfi síremlékére gyűjtött összegek kezelése, s annak kivitele. Mindenek előtt ki kell jelentenem, hogy Jakab Elek urat tárgyalásom és hazafias elismerés illetheti meg; melyhez magam résről még azért is köszönetemet kell hogy csatoljam, mert második felszólalásában én rém is hivatkoztam, s így alkalmat nyújt az ügy állásához — a talakadás minden gyanúja nélkül — hozzá szólanom.

Szegevárra lett kinevezetésem után; s gyönyörű vidéken szételintve, a Fehérgyázi tágas völgy nyílása felett bánatos emlékek egész tájfalánál láttam büszkélkedni azon orosz tábornoknak márvány síremlékét, ki azon helyen esett el, „Bem apók” által személyesen öléköt ágyugolyó által. Később bánattal kérdésködttem, hát Petőfi, s annyi ezer hőnek hol vannak sírjaik, kik itten hulltak el, mint az 1848-9-dik évi magyar függetlenségi harcok az erdélyi részeken utóljára vívott nagy csatájában? (mert aztán még csak egyes menekülő csapatoknak villant meg kezében a fegyver; már többé nem a győzelemért, hanem a „hujdosás” utának keresésért.)

Igy tudtam meg magam is mindent egy, mint J. E. ur leírta, a síremlék alapfőjének kezdetéről, így vezettek el azon csatájában ott a tanorok végén, hol két

széles tájdelmélapos sírnapotokon a fű, dudva és mezeli virág sűrűsége nő, s mely mellett éppen őszahajolva fut el két felől az országos és vasút egy egyszerű őrház szomszédságában; mely sírokról vajmi keveset tudnak még azok is, kik naponta ott haladnak el. Lelkem fájt ez elfeledtség; s bűnös könyözöm oly nagy történelmi emlék felett; s mert nem tártam meg mást, néhány lelkes magyar ifjúságot kerestünk; hogy július 30-án (a csata évfordulója napján) emlék-ünnepet rendezzünk a sírdombnál Petőfinek és esietek his magyar társainak. Meg is tartottuk; a „Rákóczi” riadó zenéje mellett, lengő magyar zászlókkal vonult ki a segesvári magyarság; s büszkén mondhatom, hogy számos száz polgártársaink is; a síroknál tartottunk emlékbeszédet, a sírokra szép hőlgyek raktak virágkoszorúkat, csokrokat „Szózat” és „Nép-himnusz” karéneke alatt. És aztán neki fogtunk a „síremlék” gyarapításának gyűjtéséhez; eladtuk a még fennmaradt jegyeket; rendeztünk tombola estélyt; s mindezeket átszolgáltattuk gr. Haller Ferenc elnöknek; felkérve őt egy közgyűlés tartására. E közben Bpestben járva; hol éppen akkor Petőfi szobor leleplezésének ünnepe volt; a segesvári magyar kaszinó nevében és megbízásából egy virág koszorút adtam át ezen felirattal: „Petőfi halálának helyéről, a segesvári magyar kaszinó.”

Ez alkalommal szerencsésen lávén találkoztam Dr. Reményi Antallal, mint a szobor bizottság titkárával a Szász Károly jelenlegi bpesti ev. ref. püspökkel; kiknek előadva a segesvári síremlék ügyét készséggel ígérték meg, hogy a szobor építésből fennmaradó összegből juttatni fognak ide is; és e célra később Szász Károly küldött is 500 forint gr. Haller Ferenc kezéhez; ki azt nyugtázta, s a hírlapokban nyilvánosan is megköszönte. Így szaporodott fel a síremlék alapfőjének kamatjaival együtt 4381 frt. 90 kr-ra; mely a „Segešsburger Gewerbe-Spar und Vorschuss-Verein” intézetnél van elhelyezve a könyvesekel a számadókkal együtt gr. Haller Ferencnél Fehéregyházán.

Gr. Haller Ferenc az gyűlést hírlapok útján összehívta 1883 végén vagy 1884 kezdetén, mert a síremlék alapítása alkalmával úgy határozott volt, hogy minden egy forint adakozónak egy jegy adatik, mint a társulat tagjának; s közgyűléseken csak azoknak van szava és szavazata; s így választott volt az első „biztosító” is. Azonban a meghívott gyűlésre csak is 6-an jelentünk meg a Segešvárt lakók közül is; s maga gróf Haller F. is betegsége miatt nem jött el; s ennek okából levélileg az elnökségtől is lemondott; de mert a megjelent 6 tag közül 4 nem találta a jogosnak határozatot hozni, a gyűlés szétoszlott s más nem hivatott össze.

E tekintetben már szándékom volt valamit kezdeményezni, hogy az ügy egészen el ne aludjék, midőn egyszerre hoztak a hírlapok azon hírt, hogy Bpestben az irói és művészi körökben mozgalom indult meg Petőfi sírjának felkeresésére; s erre egy 100 tagú bizottság küldött is; kik között erdélyi ember tén egy se volt; s gróf Bethlen Gábor főispán is csak később választott be.

Ezen hír általában nyomott hangulatot keltett, hisz a székeségnek legjava itt pusztult el; Erdély sok nevezetes családjának tagjai ott veszték el; itt nyugosznak annyi ezren hős dícsőségüket 38 év óta, s mig testök a haza a földdel egyé vált, porladozó csontjaikat szét akarják hányni!... Sokan kerestek fel személyesen s levelek útján, hogy ezt ne engedjem, ezt akadályozzam meg; hisz ha a nemzeti kegyelet oly nagy is Petőfi iránt, a vélelhalt annyi ezer névtelen hősök is megérdemelnek annyi kegyeletet, hogy sírjukban háborítatlanul pihenhessenek!... Ilyen volt akkori székely huszár alezredes Dacoznak eleste; kiről később konstátálva lett, hogy véresben fegyverre húzták le róla a fényes aranyos egyenruhát a cigányok s irlalom-ból agyon ütötték.

Ott nyugszik Zeyk Domokos ez a valódi hős; ki Bem menekülését fedezve, hogy pár embere is elhullott, óriás erejének megfelelő arasznyi széles szabályával egyedül is verakodott a tolongó kőzakkokkal, hogy azoknak tisztje kérté őt ily katonai életnek kimelésére; Zeyk nem tagított, addig viaskodott meg kardja ketté tört, ekkor kiadott pisztolyát önmagát lötte föbe, hogy fogjul ne essék!... Ilyen hősök nyugosznak ott! Nem esoda tehát, ha épen Zeyk Domokos fia a legodaadabb kegyelet feléladt kifakadásával jelenté ki előttem, hogy ő a sírok megháborításában belé nem nyug-

lak híre, hogy dr. T. A. nagyhirű tudós freneologusunk azon szándékkal jön, hogy Petőfi sírját a helyszínen kipihatólva, onnan a csontjait — esetleg a többiek közül kiválasztva — vegye ki. Megjelöltetett az is, hogy Petőfi koponyáját onnan is felismerhetni, mert egy első szemfoga hiányzott. (Boldog isten! hány muszáknak verhetnék ki a segesvári csatában az első szemfogát!)

Jött továbbá azon további határozat-

nak híre, hogy dr. T. A. nagyhirű tudós freneologusunk azon szándékkal jön, hogy Petőfi sírját a helyszínen kipihatólva, onnan a csontjait — esetleg a többiek közül kiválasztva — vegye ki. Megjelöltetett az is, hogy Petőfi koponyáját onnan is felismerhetni, mert egy első szemfoga hiányzott. (Boldog isten! hány muszáknak verhetnék ki a segesvári csatában az első szemfogát!)

Ezen hír általában nyomott hangulatot keltett, hisz a székeségnek legjava itt pusztult el; Erdély sok nevezetes családjának tagjai ott veszték el; itt nyugosznak annyi ezren hős dícsőségüket 38 év óta, s mig testök a haza a földdel egyé vált, porladozó csontjaikat szét akarják hányni!... Sokan kerestek fel személyesen s levelek útján, hogy ezt ne engedjem, ezt akadályozzam meg; hisz ha a nemzeti kegyelet oly nagy is Petőfi iránt, a vélelhalt annyi ezer névtelen hősök is megérdemelnek annyi kegyeletet, hogy sírjukban háborítatlanul pihenhessenek!... Ilyen volt akkori székely huszár alezredes Dacoznak eleste; kiről később konstátálva lett, hogy véresben fegyverre húzták le róla a fényes aranyos egyenruhát a cigányok s irlalom-ból agyon ütötték.

Ott nyugszik Zeyk Domokos ez a valódi hős; ki Bem menekülését fedezve, hogy pár embere is elhullott, óriás erejének megfelelő arasznyi széles szabályával egyedül is verakodott a tolongó kőzakkokkal, hogy azoknak tisztje kérté őt ily katonai életnek kimelésére; Zeyk nem tagított, addig viaskodott meg kardja ketté tört, ekkor kiadott pisztolyát önmagát lötte föbe, hogy fogjul ne essék!... Ilyen hősök nyugosznak ott! Nem esoda tehát, ha épen Zeyk Domokos fia a legodaadabb kegyelet feléladt kifakadásával jelenté ki előttem, hogy ő a sírok megháborításában belé nem nyug-

batik; vagy keressék ki atyjának is csontjait, hogy saját sírboltjában temethesse el, hol háborgatni többé nem fogja senki se!

Ismerve a körülményeket, hogy Petőfi nek a csatában lett halálát senki sem látta; hanem csak az tudatik, hogy ő ottan elhunyt; és nem kételkedve tudatunk hazafias kegyeletében; hogy ő biztos adat nélkül egy sírt se fog felásatni, — kívántam megnyugtanni a háborgókat. S valóban úgy is történt. Mert habár nem is volt szerencsem tudós honfiktársunkkal megismerkedetni, annyit környezetétől megtudtam, hogy bár a legelőkimeretesebb fáradsággal kívánt is személyesen a legészletesebben kutatni, Petőfi elestének helyét meghatározni nem sikerült. Eddig ismeretlen sírhantokat is talált meg; s Manasses-féle meséket is hallott eleget, de bizonyosabb adatokat nem talált.

Most is merült fel egy-egy mese; mint például, hogy Fehérgyázián egy özányának udvarán levő kútnak van Petőfi halála stb.

Dr. T. A. eltávozása után nem hallottam a 100-as bizottságról se semmit. Ugy látszik megazint. (A hiányzó „szemfogát” nem találta meg.) Hanem azért megmaradt mindnyájunknak azon hazafias szent kötelesség, melylyel legnagyobb költőjének a magyar nemzet tartozik, hogy emlékkövel jelölje meg azt a helyet, honnan eltűnt; eltűnt tán mint egy proféta lángelke szárnyain!...

Mindezeket el kelle mondanom; hogy tudja meg a világ, hogy él Nagy-küüllő nemzetiség meggyében egy kis csapat hazafi, kik szerény köröknek odaadó munkásságával gyűjtik, őrzik a hazafias áldozatok filléreit, mely hivatva van megváltani a magyar nemzet azon teledékenységi bűnét, hogy legnagyobb költőjének halála helyét

szenvető váltó képesség megszorítása iránt adott be határozati javaslatot.

Erre következett Ullman Sándor kormányparti beszéde, majd Veszter Imre nagyérdemű felszólalása s utána Hodossy Imre beszéde, a ki a ház nagy figyelmé közt azt fejté ki, hogy gyakorlatilag kevés értéke van a Fabiny min. jóakarata s tegnapiigeteinek, midőn a Tisza-kormány az igazságügyekben az önkény által vezetteti magát és a hatalmi kérdést rendszerint eléje teszi az igazság szempontjára.

Fabiny miniszter e beszédekre rögtön reflektált, azt mondván, hogy ő nem felelhet minden egyes ügyesről, de biztosíthat mindenkit, hogy az igazságügyi kormányt a hatalmi szempont nem bírta semmi részrehajlásra.

Boda Vilmos, ki a miniszter után szólalt fel, azt fejté ki, hogy protekció nélkül nem mehetni semmire s e tekintetben Pauter miniszter két mondatát idézte.

Busbach előadó több helyreigazító megjegyzést tesz s utána Lázár Ádám szólalt fel, s az ő beszéde után az ülés véget ért.

Az igazságügyminiszter programja.

(Fabiny miniszternek a képviselőház hétfői ülésén mondott beszédéből.)

A mi a munkatervet illeti: — szól a miniszter — elvileg tagadhatatlan, hogy az egységes kodifikációnak számos előnye van, de számos technikai nehézséggel jár. Szólok tehát a parciais kodifikációra határozta el magát s azért terjesztette elő a polgári törvénykönyv az örökös jogról szóló részét. Nem táplálja ugyan azt a vérmese reményt, hogy az még e jelen ülészek alatt törvénynyé válhassék, de azt hiszi, ezzel nem tett rossz szolgálatot, mert ily fontos törvényjavaslatnak minél tább körben vasó ismerése csak előnyére lehet a törvényhozásnak (Helyeslés.)

Most sorban következnek a munka és a szakszervezetek által kell átvizsgáltatni a polgári törvénykönyv mindazon részét, a melyek a szakszervezetek tanácskozásán megát nem mentek. Hogy ezek a kötelező jogok megkezdni működéseiket, ez részben attól is függ, hogy mennyi eredményt lehet a családi jog terén felmutatni. Szólok nem ámitja magát azaz, hogy a munka gyorsan fog menni; ez nem is volna az ügy javára. De egyet kérlni akar: azt, hogy stagnáció soha se következne be a törvényhozásban. (Helyeslés.)

Fölötté nagy hiányt érezünk a büntető igazságszolgáltatás terén is. (Ugy van!) A büntető eljárás befejezésére szóló ma sincs azon helyzetben, hogy fix határidőt tűzhessen ki. Foglalkozni fog szólok a polgári perrendtartás reformjával is. Kijelenti azonban, hogy két eljárás törvénynek tárgyalását vagy éppen életbe léptetését javaslatba hozni soha sem fogja. Kell bizonyos időnek elmulnia a büntető eljárás életbe léptetése után, míg a bírakat új perrendtartással lehet ismét igénybe venni.

Fontos kérdés az is, hogy a bírósági szervezet az egyes bírói vagy a kollektív rendszerre legyen-e alapítva. Szólok a fontosabb ügyeknél a kollektív rendszerre kívánja a főszót helyezni (Általános helyeslés.), különösen addig, amíg az új polgári törvénykönyv a bírák vérebe egészen át nem ment.

Az új ügyvédi rendtartás tervezetét legközelebb közze fogja tenni és közölni fogja az ügyvédi kamarákkal is;

de épen azért, mert az a jelen országgyűlés alatt már nem válhatnék törvénynyé, terjesztette be azt a novellát, mely hét nagyon égető szükségletet fog orvosolni. (Helyeslés.)

Az igazságügyi adminisztrációnak is nagy feladat jut, — a bírói függetlenség teljes épségben tartása mellett (Helyeslés) — az igazságszolgáltatás javításában. Első sorban a felügyelet szükséges. E felügyeletnek folytonosnak és állandónak kellene lenni, de ez csak a kir. tábla decentralizációja után következhetik be. Erre annál nagyobb súlyt kell helyezni, minél inkább ragaszkodik ahhoz, hogy e felügyelet csak az igazságügyi kormány és annak közegei által, menten minden más befolyásból érvényesíthessék. (Élénk helyeslés balföld.) A bíró önmaga van hivatva tekintélyét emelni; de az igazságügyi kormánynak is köze kell műkölnie. Az igazságügyi kormány mindíg első sorban azt kell keresnie, hogy ki az alkalmas egyén. Ha nem jelentkezik, még föl is kell keresnie. (Helyeslés.) A fegyelmi törvény revízióját is okvetetlen szükségesnek tartja. Erre épen a bírói kar érdekében van leginkább szükség, mert minél jellemesebb, önértékebb a bírói kar, annál inkább fog fájni neki, ha ma oly elemek foglalnak a tanácsban helyet, a melyek nem oda valók. (Helyeslés.)

A bíróságoknál főláporodott hátralek az apasztásra szóló nem lát más módot, mint ha az első bíróságoknál a törvényhozás megszűntetettik. (Általános helyeslés.) és visszatérünk a régi szabadságosági rendszerre. Ellenben a felsőbb bíróságoknál szóló méltányosnak tartja a hosszabb szünet megtartását és ott ez veszély nélkül történhetik.

Van még egy intézkedés, a melylyel a munkahalmaz az első bíróságoknál apasztható; ezek azonban a törvényhozás hozzájárulása szükséges. Ez az, hogy a telek k ö n y v i ü g y e k a törvénysekeknek is kirendelt egyes bírák által intéztesse el. (Helyeslés.) Mert ha 193 járásbírósg évenként mintegy 700,000 telekkönyvi ügyet intézhet el egyes bíróságilag, el lehet intézni a törvénysekeknek is az évenként odaírt 600,000 ügyet hasonló eljárás mellett.

Nagy sikert vár szólok a börtönök javítására a terén a börtönépítési-alap létesítésétől. Ennek segélyével reméli megszűntetheti Budapestben is azokat az állapotokat, a melyeket gyonosan fortunabeli állapotoknak szoktak nevezni. (Élénk helyeslés.)

Ezek főbb vonásaiban azok, a mik mint eszmények lebegnek szólok előtt. Mennyire lesz képes azokat megvalósítani, azt nem tudja; de hogy a becsületes törekvés meglesz benne, azt meri állítani. (Általános élénk helyeslés.)

Választmányi jelentés

az Erdélyrészi Iparfejlesztő Egylet 1885-ik évi működéséről.

(Vége.)

E bazár rendezéséhez szükséges engedély megnyerése érdekében tisztelt elnökünk gr. Esterházy Kálmán tette meg a szükséges lépéseket és annak létesítését buzgó támogatásával előmozdította, mivel hálás köszönetünket kiérdemelte. — Imént említett tisztelt elnökünk és alelnökünkkel osztozik az egyletért kifejtett buzgó fáradozásában László Józsefné igazgatónő ömagsága, ki az intézet munkáiból rendezett sorsolásból 100 főt 80 krt szolgálatot be, és úgy a nagy sorsolás, mint a bazár sikerében vezetés tényező volt; de ki a szellemi terén is fejtett ki oly buzgalmat, mely növelte intézetünk erkölcsi súlyát, tekintélyét.

Becsületből.

Angolból fordította: Amica.

(Folytatás.) (42)

XXVI.

Vége a lelkészakba vezető utra térünk. A fényesen kivillagított ablakokat oly jól esett látni, mint ha visszatértünk üdvözlőnk.

A kis Mabel az ajtóban állott, vidám arczáról a szél hátra kapta haját.

— János bácsi, megérkeztek? kiáltá izgatottságban a lépcsőkön tánczolva.

— Igen, szívem.

— Mabel drágám, itt vagyunk, itt vagyunk! kiáltán kiugorva s kis hugomat a karjaimba zártam.

Régente Lily lett volna az, aki legelőbb a kocsiból leugrik. Azt hiszem ekkor történt, hogy János bátyám észrevette, hogy itt valami változás történt.

— Rosszul van Lily? kérdésként látta, hogy Lily a vállára támaszkodva lassan szállott ki a kocsiból.

— Elfáradt, válaszoltam.

— Nézd csak Mabel, egy új játszótársat hoztam neked — mondtam Dont bemutatva.

Egy kis kutya! Oh, Meta, szabad megismogatni?

S örömeiben Mabel megszűnt Lilybe kapkodni, ki oly gyenge volt, hogy alig tudott a lábán állani, s arca oly fehér volt, hogy megijedtem tőle.

— Gyermekek, tegyétek le a felső kabátokat, sürgette János bácsi. — A thea készen van; — a tudom hogy éhesek vagytok.

Mily barátságos volt a mi régi szobánk midőn ismét lejöttünk bele; — a

Nemcsak szerfölött terhes állandó munkaságot igénylő igazgatói tisztének kitűnő gyakorlása, éber gondossága, tapintatos eljárása által mozdította elő az intézet emelkedését, hanem beható tanulmányokat tőn a tanterv módosítására; — és a tanterv módosítását indítványba hozván a választmányunk által kiküldött bizottság a részletesen kidolgozott tantervjavaslatot a folyó iskolai évre elfogadta. E tanterv alapelvei: a fehérvári nemzeti iskolák két évre terjedő beható oktatása, a rendes tanfolyamnak oly berendezése, mely a többi tanfolyamoknak (ruhásabás és vasalás, fémhímzés és műhímzés, gépkötés) alapot vessen és így a nőipar terén rendszeres egységes tanfolyamot létesítsen. Nem szándékunk e tanterv részleteiről szólni, annyit konstatálhatunk, hogy már azóta is, aránylag rövid idő alatt jóhatása érezhető.

László Józsefné igazgatója tehát az intézet újabb szervezése kezdetűl tekinthető. Fogadják e helyen is választmányunk köszönetét.

Az anyagi eredmény létrehozásában kiváló érdeme van fáradhatatlan pénztárnokunknak Turcsányi Gyula urnak, ki úgy a hátralekókat erőlyes behajtása, mint különösen a sorajjegyek elhelyezésében mindig tisztelget és köszönetet érdemlő buzgalmat fejtett ki.

Az egylet női tagjait egyenként kellene felsorolnunk, ha bü képtét akarnók nyujtani az egyleti fellendülésnek.

Fogadják egytől-egyig az egylet felvirágoztatásért kifejtett buzgalmukért köszönetünket. De itt sincs kimerítve az egylet munkássága, valamit a jelen, mult folytatása, egyszersmind a jövő előkészítője.

A jobb jövő előkészítésére választmányunk következő javaslatokat teszi:

a) Mondassék ki egy a nőipariskola mellett felállítandó internatus eszméjének elvbén elfogadása, mely lehetővé tenné, hogy az ország, minden részéről nagyobb számmal egybeseregő növendékek olcsó ellátás és jó erkölcsi felügyelet mellett helyeztetésnek el.

Az egylet újra felelevenítésére a meggyékkel — fájdalom — félbeszakadt egybekötöttség, esetleg alapítványhelyek alapítására nyerné meg azokat.

A közlebbi választmányi ülésen előterjesztett indítvány következtében átirás intéztetett az E. M. K. E. helybeli fiókjához oly irányban, hogy egyletünk az internatus fokozatos létesítését szándékozzon megkezdni esetleg előmozdithatja a helybeli fiók programjának azon pontját, mely a gyermek-cserét tűzte ki feladatul, mert ha E. M. K. E. támogatása mellett az internatus alapja megvettének az idegen ajku leányok leghegyesebben intézetünkön volnának elhelyezendők, hol a jó erkölcsi felügyelet mellett éppen női hivatásokhoz szükséges képezetést nyernek.

b) A vidéki himző ipar emelése, fejlesztése illetve nemosítása érdekében a jövő évi költségvetésbe bizonyos összeg vételesek föl.

c) A bányahunyadi gyermekjáték műhely megszűntével az iparág megszűnésének megállítását végett bizonyos segély nyujtandó az iparaggal foglalkozóknak, mely segély gyermekjátékokban térülne meg, melyeket bazárok alkalmával értékesíthetne egyletünk.

Vége a fentebbi eredmények kimutatása bőven igazolja választmányunknak következő indítványát:

Az alapszabályoknak a tényleges viszonyoknak megfelelő módosítása iránt előterjesztés intézendő nm. belügyminiszter urhoz. E szerint az alapszabályok többi pontjainak érvényben hagyása mellett: a 8. § következőképen hangzanék.

A központi választmány.

- egy férfi és egy nő elnök.
- négy alelnök
- igazgató
- pénztárnok
- titkár
- a külső választmányok által választott egy-egy képviselő
- az egyletbe testületileg belépett erdélyrészi megyék és városok egy-egy megbízottja.

h) a közgyűlés választotta 48 választmányi tag. Az alapszabályok 9. §-ának bekezdete így hangzanék: Hatóságok és harmadik személyekkel szemben az egyletet a k é t elnök képviseli. Az elnök helyettesítését tartalmazza 10. §-gy hangzanék: „Az elnököket akadályoztatásuk esetén az általuk fölkért alelnökök helyettesítik:”

Ime tisztelt választmány egy év tevékenysége Választmányunk ismeri szükségét évkönyv kiadásának is; de tekintettel a nőipariskola újabb tanterv alapján megindított működésére: egy évi eredmény bevárando, hogy az Évkönyvben ez év munkássága feltüntetethető legyen.

Szükségét látja választmányunk tisztelt közgyűlés figyelmébe ajánlani a tag gyűjtés iránti intézkedést is, miután azon körülmények megszűntek, melyek miatt a mult évi választmányi jelentés a taggyűjtést nagyon is méltányolható okokból időszertülnének nyilvánította.

A hátralekókkal szemben követendő eljárás iránt a választmány külön javaslatot nem tesz, de ez ügy iránti intézkedést ajánlja a közgyűlés figyelmébe.

Ezek után a fellendülés buzdító hatása alatt is hálásan emlékezzük meg az ipar és keresk. m. kir. miniszter ur ó nagy-méltóságáról, valamint Kolozsvár város közönségéről, kik egyletünket a lefolyt évben is támogaták, a jobb jövőben vetett biztos reménnyel zárjuk jelentésünket, megeléve győződve, hogy egyletünk nagy feladaton munkál s annak megoldásában helyes uton indult s az állam, a város s a társadalom támogatását mind inkább ki fogja érdemelni.

Egyletünk a társadalmi tevékenység legszükségesebb terén mozog: előmozdítja a munkaképességet a nemzeti vagyonosodás emelkedő épületéhez lelkes buzgalommal hordja a maga szerény erőjéhez képest az anyagot; fejleszteni törekszik az izlést, mely a nemzeti műveltség formáját van hivatva megadni.

Kolozsvárt, 1887. febr. 3-án tartott választmányi gyűlésből.

Községi élet.

Bikfalva, febr. 20.

Eleget vártam, hogy a Bikfalva nagyközségi elöljárósági választást, az értelmiség közül, valaki nyilvánosságra hozza, de minekutána hitbenem csalódtam, feljogosítva érzem magam, hogy mint választó polgár közlöttem azt az erkölcsi hanyatlást, a mely a mostani korban a nép között lábra kapott.

Ugyanis az 1887-ik évi február. 5-én közgyűlésben megtörtént elöljárósági választásnál többen kívántak volna ugyan hivataloskodásra pályázni, de látva a körülményeket, hogy a képviselőtestület már meggyezett abba, hogy bárki lépjen is fel azokon kívül, kiket már magok között kiemeltek, azt ki fejják jelölés útján bukattani, ennél fogva mindenki igyekezett a reá várando kudarc elől menekülni, csak is a rendőri állomásra pályázott egy személy és az adógyűjtési, mint közgyűlésben a legfontosabb állomásra két személy, kik közül egyik négy évig, a másik pedig tizenegy évig a népek legnagyobb megalégedésére

— Bátyám, fáradt vagyok; majd holnap jobban leszek, s beszélek.

Későbbben lefeküdt a dívánra, szeméit behunyta, s a piros bársony párnán nyugvó arcz nagyon fehérek és sorványan látszott. Bátyám a tűzhely másik oldalán álló karos székében ülve aggodalmasan nézte hugomat. A tűz világa fényes selyem haján s az utolsó időben oly soványává lett kis fehére kezén játszott. S a szelid öreg arcz elszomorodott, midőn látta, hogy kedvencének a behunyt szempillái alól könnyek szivárogtak.

Lily hirtelen felvetette a nedves szempillákat. János bátyánk felállott, a díván elibe ment s hosszasan nézett Lilyre, aztán leült melléje, s Lily átölelte a kedves, öregünk nyakát.

— Édes jó bátyám, ne nézzem rám olyan szomorúan.

— Gyermekek, Lilym, mi változtatta meg az én fényes kis napsugaramat? kérdé.

— Majd elmondja Meta, válaszolá arczát a bátyám vállára hajtva.

Aztán megoskoltá a bátyámat s azt, mondá.

— Fáradt vagyok; lefekszem. Jó éjt kívánok.

— Jó éjt gyermekek, az ég áldjon és vigasztaljon!

— János bácsi, ne aggodjék miattam, mondá Lily kedves szomorú mosollyal, amint a szobából lassu léptekkel távozott.

Bátyám mind a két kezével eltakarta a szeméit.

— Szegény gyermek! Előzőtt az én kis Lilym tánczoltva ugrálva szokott volt bejönni a szobába. Gyer ide Meta, beszélj el nekem mindent, s hangja nagyon szomorú és levert volt.

Egy kis számolyszék a lábánál áll-

folytatták hivatalukat; de most, úgy juk, hogy az érdem nem így tekintetbe, nem: atyafi, sógor, koma összevetett val a boros kancsó mellett az erényt letipják, mert a rendőrségre fellepett, vala az adógyűjtésre fellepett egyéneket a löléssel megbuktatták.

Az az egyén pedig, kit a klub a gyűjtőnek kiszemelt, zagkorcsmáros láv felütötték nála a tanyát és minden szemé nélkül nyilvánosan hívták a képviselő s itták a bort, és ezáltal annyira megfesztek erkölcsi kötelmeikről, hogy az érmeseket mellőzve, Isten kegyelméből, a tudta nélkül, meglett adógyűjtő az, kinep soha se számított, és most odajutott hogy felügyelet nélkül nem tud semmit gezeni.

Elnöklő főszolgabíró ur pedig oda lakozott, hogy járása kiterjedt lévén mindenütt az alkalmas egyéneknek nem merheti és az értelmiség jelölésébe be nyugszik; pedig azt hiszem, hogy a szerencsések valának annyit éven keres felügyelet alatt kifogástalanul szolgolt csak megismerhette, hogy melyik alkalmas vagy nem.

Különben is az értelmiséggel csak állunk, hogy a kétszáz és egy néhány lasztó közül — legfeljebb tizet kivéve mindnyájan a községi iskolába tettük le érettségi vizsgát, és ott végeztük a tudományokat, csakhogy egyik nadrágban, a más szürke harisnyában.

Egy választó polgár

A futó „Kolozsvár”

Vitézködő laptársunk sátorfát se és futásnak indult. Szaladása közben a néz a lába alá, beleesik egy ösnáta verbe s mikor már a füle sem látszik, a le szekrény-veremből, fölnyújtja kezét, min népmese fortélyos asszonya s körömpre ad nyelvészéről. Nevetségesen bösz védesét bizony nem szántuk meg, hanem zavartuk a levélsekre ny papírfalai kit. Mit volt mit tennie — megint csak tanított, rimámkodva a művelt olvasó köseg segítségért.

Hát csak lihegjen olvasó közönség melegengető karjai között; csak szopogrovázatos ijjedelmei után az enyhé nyolom édes tejét, s a művelt közönség szárnyai alatt jusson szébe, hogy a matlankodó zümmögéséről, bohókás zsongásról, mindaddig nem vettünk tudomást míg légyvilági természeté az „Ellen” testőre nem szállott. Mikor már telest vékonyka potrohát, pipára gyujtott hogy a dohányfüst nyugalmas élvezése mellett lássuk tova illanni a jóllakott szagot. Miután pedig csak föllebent, de a rölöttünk maradt egyhangú zugásával: nélfogva kénytelenek valánk tenyerünk feleje legyinteni.

Erre aztán „eltört” a zöld fűz sirás lett belőle és nagy futás a publicistalma felé.

Hát nem kell máskor cserepesek nem kell máskor a levélsekre ny ödünreánk kiabálni; nem kell máskor gyere henczegetéssel izletelkedni; nem kell más polemiát indítani csak azért, mivel a töltek közgyűlést nagy-gyűlésnek, a rancsnoksági jelentést főparancsnoki jelentésnek, a segéd tiszteket segéd személynek neveztük; nem kell máskor belénk kö azért, mivel egy bonczoló orvos nevét

tem, s míg ő a hajamat simogatta elment neki a Lily szerelmének a történet.

Midőn bevezetem mely esend van bátyám sóhajtott, s kezét az állam téve felemelte a fejemet, hogy jobban láss az arczomat.

— Meta, hát neked rendén van a den dolog? kérdé.

— Azt remélem, hogy minden reben lesz, válaszolám, s arczom bíbor s váltott.

Szavaimra, hogy elszomorodott a kedves öreg arcz!

— Mindjárt gondoltam, hogy itt van valami baj, mondá szomorúan. Meta, Nigel! van valami kellemetlenség?

— Nincsen, édes bátyám, válaszolám s távol levő férjem iránti szerelmem elkenyitette hangomat, ő most elment, de a szajón ismét.

— Gyermekek, ez nem valami világ magyarázat. Mond el nekem, hogy mily ember az a Dering örnagy.

Könnyelt szemekkel, mindinkább a külső arczszínnel beszéltem Nigelről, szavak könnyen jöttek, midőn róla kellett beszélni.

— Édesem, a te jóvődet nem félté, mondá János bácsi mosolygva, de a gény Lily gyenge töredékény kis téska, s a bánat már is elhervasztotta életét.

Hosszasan ültünk a tűz világán, elég szomorúan beszélgettünk. János bá nagy változást látott Lilyn, s úgy látam hogy nagyon meg volt rajta ijedve.

— Egykor oly vidám volt, mondá matosan, tele jó kedvvel és pajzansággal. Meta nevet-e az a gyermek a régi vidá nevetésével?

(Folyt. köv.)

vesen közöltük; nem kell máskor roánk rontani azért, hogy Hirsch urat idegennek néztük b. Bánffyval szemben.

Tévedéseinkkel nem tettünk kárt senkiben és semmiiben. Mi nem foglalkoztunk a „Kolozsvár” házi ügyeivel. Nem kutattuk, hogy az Ugron A. „skribler” ügyében, a Berenczy párbaj-ügyében miként van értesítve. Nem kicsinyeskedtünk.

Igenis indítottunk vitát, mikor a „Kolozsvár” nem egyes embereket, hanem egy egész felekezetet vádolt a pálinka mérgezés bűnével; indítottunk vitát, mikor a „Kolozsvár” négy vármegye adminisztrációjáról mondta ki, hogy: „a hatóságok öntudatosan vesznek részt az emberölésben”; indítottunk vitát a fölött, hogy a kormánypart joggal nevezi-e magát szabadelvűnek. Feleletet kértünk a „Kolozsvártól” a deficit fődöze, az államadósság s általában az 1887-diki költségvetésnek politikai gazdasági és pénzügyi tételei fölől. Az ilyen polemikák elől vagy kitért a „Kolozsvár”, vagy nem vette föl a keztyűt és mélyen hallgatott. Egyedül a liberalizmus kérdésében szállott sorompóba, hogy megveresse magát.

De, hogy megmutassa, hogy ő is tud valamit, szunyogcipésekkel állott elé. Nagy és nemes vitatágyakul kikereste az „Ellenzék” néhány bírt — egy jószágvásárlásról, egy tüzoltógyűlésről, egy hulla boncolásról, egy toasztról — ezeket fölhatta országfontos ügyekké s kötekedő jókedvében nekünk esett. Feleltünk támadására s figyelmeztettük, hogy az ilyen polemika nem való sem nekünk, sem a közönségnek. Elismerete — hanem azért tovább folytatta. Ekkor megmutattuk neki az áristomot, a hová feleselő gyerkőcöket szokás tenni. Megjéjédt, futni kezdett s most már kéri a művelt közönség oltalmát. Nő csak kérje.

A művelt közönség nem bismatta arra, hogy elferdítse az Ellenzék szavait; nem bismatta arra, hogy belénk kössön hányá-veti módon; nem bismatta arra, hogy apró-cseprő ügyek miatt megtámadjon minket. A művelt közönség egyáltalában nem gyönyörködött ideitlen szúrkalódásban, nem gyönyörködött nyelvélésben és nem gyönyörködött rémületes szaladásban. Miért fut most ahoz a művelt közönséghez, melyet akkor bántott meg, mikor föltette róla, hogy a fertidéseket jóba veszi s a gyerekes kötekedést guttorozza?

Nem kutatjuk, hogy a művelt közönség elismeri-e a „Kolozsvárt” a saját magzatának. Am, ismerje el. De mi ő vásottságát még a közönség oltalmazó karjai között is mindig fölkeressük és kiadjuk a porcióját, valahányszor ismételné fogja kötekedő támadásait és levélsekre nyos cipkedéseit. Minket mindig igazol Mollière mondása: „Tu la voula . . . !”

MINDENFELE.

Kolozsvár, február 23.

— Az udvar Budapestén. Király ő Felsége tudvalevőleg február 27-én érkezik Budapestre s a királyné egy nappal később, 28-án. Egyelőre ő Felségeik lakoztályait hozták rendbe, mert a trónörökös pár ide érkezének napja még nincs jelezve s így a fogadtatásra sem tehetnek előkészületeit. Egyébiránt a királyi párral az egész udvartartás Budára költözik s a várpalota mellékhelyiségeit, udvari istállókat stb. szintén rendezgetik. Ő Felségeik itt időzése alatt József főherceg családijával, valamint Koburg Fülöp herceg és néje, Luja hercegnő szintén fővárosunkban fognak tartózkodni.

— Mária Valéria jegyben jár. Egy bécsi lap szerint híre jár, hogy Mária Valéria főhercegnőt már legközelebb el fogja jegyezni a toskánai nagyherről és család egy tagja. — A főhercegnő különben már e héten Ischibe megy, miután az ottani királyi villában már megtették fogadására az előkészületeket.

— Magyar esperes választás. A brassói magyar evang. esperesség szavazatbontó bizottsága, mint nekünk írják, márnap bontotta fel a főesperes választást illetőleg, az egyes egyházaktól beérkezett szavazatokat. Egynek kivételével az összes egyházak a brassói magyar evang. lelkészre, az. Módr Gyula urra szavaztak a minek kivételében a bizottság őt a brassói magyar esperesség törvényesen megválasztott első főesperesének jelentette ki. Kevés öröm, sok gond várakozik az új főesperesre, különben ha a brassói magyarság a magyar esperességgel szemben ezután is azon érzelme által hagyja magát vezettetni, a melyekről a brassói főiskola egyesület és az esperesség közt támadt differenciák alkalmával oly sajnósan kellett meggyőződünk, különösen, ha mint eddig, úgy ezután is épen a kormány közegei fognak azon es-

peresség mellőzésében és differenciák támasztásában jó (?) példával előjárni. Azt hisszük a kölcsönös előzetesség létrehozandja és megszilárdítja a békét. Ezen reményben üdvözöljük az előnyösen ismert egyházi férfit a főesperesi széken.

— Király ő Felsége Mária Valéria főhercegnővel vasnap este Bécsben jelen volt a herceg Hohenlohe fődvárnas-ternél tartott bálon, melyen Rudolf trónörökös s a királyi család más tagjai is megjelentek. Király ő Felsége már feltizenkettőkor eltávozott ugyan, de Mária Valéria főhercegnő még sokáig ott maradt, s élénk részt vett a táncban.

— Község-jelző táblák. Lapunk egyik szolnok dobokamagyei levelezője panaszkodva említi fel, hogy a br. Bánffy Dezső főispán rendelkezése felállított községjelző táblák darabként 14 frt 70 krba kerülnek s hogy a legtöbb községre nagy terhet ró az a luxus tábla. Tudasítunk a közgazgatási bizottság figyelmébe ajánlja, ez ügyet kérjék, hogy olcsóbb táblák beszerzését iránt intézkedjék, mert akárhány kis község mértéken túl van megterhelve a drága táblákkal.

— A szász-régi farsang az idén sokat esapant. A bálók, miket rendeztek nem valami jövedelmek voltak, a megező 20 évék vigalmához képest. A tornazenekar minden év bushagyóján szokott egy állarczos bált rendezni, most nem ohajt bálba búcsuzni Carneváltól s elmarad az állarczos bál is.

— A szász-régi szabó ifjuság betegsegélyző egylete javára febr. 20-án vasárnap este táncvigalmat rendezett, mely alkalomból méltán megróható több iparos, kinek érdekében állott volna táncvigalom, pártolása és mégis vissza vonult a magyar színezetű mulatságtól. Az est különben kedélyesen telt és a jó kedv reggeli fél 5 óráig folyton tartott. A táncvigalom tiszta jövedelmét semmit sem hozott, mi a megelőző estnek tulajdonítható első sorban. Feltűzettek Bölönyi Domokos 2 frtot, Grosz József rendőri titkár 2 frtot, Biró Sándor 2 frtot, melyért fogadják az ifjuság meleg köszönetét.

— Hymen. Ajvász Kristóf sz. keresztúri derék jóvalaó kereskedő e hó 20-án eljegyezte Szankovits János székesudvarhelyi tekintélyes kereskedő leányát, Róziát.

— Szász-régi bál a febr. 13. 19. iki Susanna napi országos vásár zajtalanul folyt le. A barom-piac elég népes volt, vévő háromannyi is volt, mint előző. A szarvasmarhák ára emelkedett. A vásár napján febr. 19-én szombatn sokkal gyöngyöbb mozgalom volt, mint bár egy heti vásárkor. A néptelenséget főleg a hirtelen beállott időváltozás okozta; havazás és hideg szél tartotta vissza a vidéki közönséget a piaztól.

— Brassói hírek. A sorozás március 16—19 napjaira tűzött ki. — Gr. Bethlen András főispán a Bolonyában (Brassó külváros) létesítendő magyar ovoda alapjára 50 frtot adományozott. — Fényes eikerű bált rendezett a helyőrség tisztikara szombaton. A bál egész reggelig tartott jó kedv között. — Az E. M. K. E. fiók egylete e hó 25-én ülést tart a létesítendő ovoda ügyében.

— Nővidéki hírek. Parajdról írják lapunknak: Himlőjárány lépett fel, mely a felnőttebb közül is szedi áldozatait. Egy 60 éves egyén 58 éves nejeitől elválván, feltűnni vágó természetétől fogva masodszori nászülést annyira feltűnően rendezte, hogy első neje a másodikik esküvőt követő napon felakasztotta magát. — Kántortanítói választás volt Parajdon hol is bál a vélemények több része volt, sikerült a szavazatbontás mohai tanító, Veres Ferenc körül csoportosítani, kit aztán meg is választottak.

— Szilágysági vasút. A szilágysági helyi érdekű vasút kiépítésére hivatott részvénytársaság f. hó 12-én megalakult. Az alakuló közgyűlés elfogadta az alapító által készített alapszabály-tervezetet s jóváhagyta a vasút kiépítése és üzemeltetése iránt Zimonyi Schwarz Armin vállalkozóval kötött építési szerződést. Nevezett vállalkozó ezen vasút-ügyet finanszírozását a magyar országos bank részvénytársulatra ruházta át, mely utóbbi azt úgy, mint a nyíregyházai vasútszaki vasút is, egy budapesti cégek által álló consortiummal viendí keresztült. A vasút kiépítése remélhetőleg még a folyó évben fog befejezteni s az üzemeltetés iránt a m. északkeleti vasút igazgatóságával kötött szerződés. A vasútállomás székhelye Budapest, igazgatósága b. Bánffy Dezső, Lőrinczy György, báró Wesselenyi Miklós, Baranyi Ágoston, Szikszay Lajos, Gencsi Sándor, Csetei Herceg Peter, Sebastian Jenő, Boros Bálint és Ivánka Imre urakból alakult meg.

— Gyilkosság bosszúból. Véres eset történt hétón éjjel a salgótarjáni közsébbánya részvénytársulat telephelyén mely Bpestén a jőzsefvárosi teherpályaudvar mellett fekszik. Remes János telepőr, Sarkadi József a jőzsefvárosi teherpályaudvaron alkalmazott főrt, ki őt hanyagsága miatt az igazgatóságnál fejleltette minek folytán állásából elbocsátott, éjjel 2 óra tájban brálláson kileste és orvul megtámadva bosszúból agyonlőtte. Azután háromszor egymásután öngyilkosságot kísérelt meg de eredmény nélkül. Elfogták, mire beismerő vallomást tett.

— Az elítélt honti tisztviselő ügyében, mint a Honti Ellenzék írja — az ítéletnek ifj. Marek Károly szolgabíróra vonatkozó része ellen, miután az ő büntetése a személyes szabadság megsértését elővetett bünténnel arányban nem áll, Kádár

Kálmán ügyvéd, a honti ellenzék egyik vezérfeje bejelentette fellebbezését.

— Apró hírek. Sulyos baleset érte a fővárosban Baranyi Ádám rendőr felügyelőt. Kocsizás közben befűlt és arca s halántékán szenvedett súlyos sérüléseket. — Egy csavargó vándorlógány — mint az Egy. nek Nagydoroghról írják — egy fiatal nőt az országuton brutális módon meggyilkolt. Részegen kifecsegte gonosz tettét. Elfogták. — *Uj alkoholdíj* fedezett fel dr. Reid Ausztráliában. Az új alkoholdíj könnyen kiszoríthatja a cocaint, melyel erősebb hatása van. Különböző mintágyógyász helyi fájdalmaknál sikeresen alkalmazatik. — A népfelkelő lövésben gyakorlására a budai lövés-egylet megtette az intézkedéseket. — A Kisfaludi társaság mai ülésén György Vilmos felett Berczik Árpád tart emlékbeszédet.

VÁROSI HIREK.

— Az erdélyi aratókarczia tagjai az uri kaszinó helyiségében tegnap este ismét teljes számban gyűltek össze. Ott volt a főváros minden körében időző képviselője. A sikerült vigalomnak a ma déli ebéddel és esti táncvigalommal lesz folytatása és vége.

— Installatio. Gratz Mór, a helybeli ev. luth. egyház lelkészét f. hó 27-én, vasárnap fogják beiktatni hivatalába. A beiktatás alkalmából d. u. 2 órakor Gratz tiszteletére bankett rendeztetik a Stadler-kertben.

— A városkésztől. Földessy Ödön, joghallgató a rendőrbírószághoz rendőri tisztviselővé nevezett ki, míg Bérés János eddigi rendőrbírószághoz tollnok a katonai ügyosztályhoz helyeztetett át.

— Esküvő. Benrád József helybeli fiatal mérnár, folyó hó 20-án d. u. 5 órakor vezette oltárhoz Jaeger Andor városi polgár leányát Erzsikét.

— Huszonnyegyházás ügyben hozott ítéletet ma d. u. a helybeli rendőrbírószághoz. Megbüntetett többek között két kocsi, kik a vasútnál verekedtek a két napi elzárásra ítélt egy hangos ostopatgongtatásával a csendet zavaró egyéat s azonkívül még több köztisztaság elleni vétségügyében tett megfelelő intézkedést.

A szerkesztő postája.

B. J. Nyárádszentimre. Örökös föltettünk el, míg levelet elolvashattunk s utóljára is: „kítakar, betakar, isten tudja mit akar.” A gyűlésről már ezelőtt 9 nappal hoztunk tudósítást. — F. I. Nagyszeben: Ilyen hangot csak teljesen kinnstrált emberrel szemben és csak hitelen adatok alapján használhatunk. Tegyen kísérletet a „Kolozsvár” levélsekre nyéljén; ott talán szerencsésebb lesz. Szerk.

Farsangi reminiscenziák

(Bucsatató.)

Vége!

A kisasszonyok sóhajtva, a mamák desperálván, a taták megkönnyebbülten ejtik ki e szót.

En összepakolom a farsangi emlékeket — még egyszer végig futok szememmel rajtuk s aztán — nem adom át a feledésnek! Oly jól esik e piczi jószágokon elmerengeni.

Mindenik tud valamit beszélni a farsang lezajlott, örömteljes, fájdalmas perceiről, melyeknek visszaidézése nyugtot ad a szívnek, nyhét a léleknek.

Kezembe veszem ezt a csillogó táncrendet — kinyitom. A táblájára aranybetűkkel van nyomtatva: „Orvosbál” s meg elevenül előttem a caleidoscopzerű fényes kép. Látnék üde, leányarcsokat mosolygói aszótt képi urakra — hallom a mamák bátorító szavát, a mint a felzendülő kerengő karjaiba beszél a repülnek tova, mint egy rom a rátnót zöld repkényvel — a mama megelégedett mosolylyal tekint utánuk is.

Behunynom szememet — nem akarok látni. Ez a számítás!

Itt van egy caméla. Pompázó virág volt. A „jogászbál”-ból hoztam. Színe, alakja gyönyör, de nincs illata s tapintata hideg. Elgondolkodom. Selyem suhogás, kimért, affectált szavak, blazirt „banom is én”, „lélekölő spleen, hüség fényes képei” tollnak előmbé a mint kezembe forgatom. Egy pompázó csokorból hullott ki, melyet öntetlen mutogatva hordott szét a teremben halvány arca, ábrándos tekintetű szőke leánya s a piros diványról blazirt gentleman sovár tekintete követte mindenüvé. S az a jégvirág felolvastotta a piciny kabalnak hidegségét . . .

Tovább lapozok a farsang könyvébe s egyszerre kiderül arcom s édes melegség fut végig rajtam a mint e kis csokorra tekintek. A „Deákbal” emléke. Egyszerű, pizinky szalag. Az érintésétől elmosódnak szemem elől a fényes képek.

Nem gondolkozom — csak érzek egészen. Megújul előttem egy éjszaka képe, mely világosabb fényben, illatban, színben gazdagabb a legragyogóbb tavaszi napnál, mert az ifjuság igaz darúje ömlék el rajta. Oh! mennyivel többet ér egy gondolat, melylyel emlékembe idézem ez éjt, mint az egész farsang átélte valójá. Félre veletek többi emlékek!

A mint itt ülök lassan kialszik kandalómban a tűz, csak egy halvány sugár áraszt még melegt . . . Felkelek kitékintek ablakomon s a mint végig nézek balfelől a temetőre esik tekintetem. Szemfödött vont rá a természet. A nyugalom leplett.

Bánt a csend. Az utózára lépek. Múltaságból hazatérök vig zaja — ablakokból

kiható fény fogadnak. A mulató világ élvezi a farsang utolsó perceit, s a mint a főtérről körültekintek: zene, csevegés zavaros hangja folynak szét az éjben.

Egyszerre a ködben felnyúló toronyban megcsendülnek a hálálcsengettyű hangja s egyhangu ütemekben lassu rezgessel terjednek szét a légben. E hangoktól egyszerre béke száll lelkembe. Nem látom az ablakokból kiható csillárok fényeit, nem hallok a bántó zajt, a szív érzelmei, a lélek gondolatai egy egységes harmóniába folynak össze lelkemben, a csengettyű utolsó szavaira csend — mélységes csend áll be.

E csend miért nem örök?

b. i.

IRODALOM.

— „Józi és Erzsike”, a kedvelt gyermeklap 7-ik száma megjelent. — Képekkel van illusztrálva s tartalma arról tanuskodik, hogy nevelési érzelmek helyesen és ügyesen van szerkesztve. Olvasmányai nem hosszadalmas elbeszélések, hanem az erkölcs és ismeret köréből vett tárgyakat rövid formában, könnyű irállyal közli olvasóival. A gyermekirodalom hatalmas nevelési eszköz; azért ajánljuk a tanítók és szülők figyelmébe „Józi és Erzsikét”, nagyon megérdemli, hogy pártolják és terjesszék. Előfizetési ára egy egész évre 1 frt 20 kr., megjelen minden hónapban egyszer 10 oldalon, számos képpel illusztrálva. Szekeszi György Rudolf Kiadó Endes Dániel. Az előfizetési pénzek Aradra (Magyar-utoza 24. sz. küldendők.

— Magyar népfelkelő cím alatt igen könnyen használható füzetekben dolgozza föl egy szakértő író: *Veteranus* név alatt a népfelkelésre vonatkozó törvényt és utasítás rendelkezéseit. A füzet különös tekintettel van a népfelkelésre kötelezettek igényeire, és a polgári és katonai hatóságok tennivalóit is föl sorolja. A szabályokat pontokba gyűjtve kis címek alatt adja úgy, hogy aki helyzetét s a népfelkelési kötelezettségeit és jogait meg akarja ismerni, a tartalomjegyzékről könnyen ráakad az őt érdeklő pontra s tisztába jöhet azonnal, mi történik vele a beosztásánál és behívásánál. A gyakorlatias füzetet a Singer és Wolfner kiadó-cég boosajította közre. Ára 30 kr.

MŰVESZET.

— Nemzeti színház. Fenele mulatságos vigjátékát, a „Zarandokok”-at ráutottak elő tegnap este a színházban; de dícsőre legyen mondvá a szereplőknek; az előadás nem látszott meg a készültség s az a kevés számú közönség, mely nagyrezt bérlekből telt ki, pompásan mulatoit a bohó jelenetekben, melytől csak úgy dözsd a vigjáték. *E. Kovács Gyula, Dezséri, Jónffy, Gerő Lina* annyi tapsot kaptak, hogy cserébe comical vénajokat méltán árasztathat szét. Az egyik zárdanövendék szerepében Major Ida helyett *Németh Giza* k. a. játszott, s értelmes beszéd s otthonaságról győzött meg a színpadon.

— Érdekes vendégzereplés lesz színházunkban a jövő hét folyamán. Ugyanis az intendaturnak sikerült Abrányiné Wein Margit asszonyt a kir. opera művésznőjét három vendégjátékra megnyerni. A kiváló énekművész, ki egy ízben már nagy sikerrel énekelt színpadunkon, a jövő héten három estm át fog vendégzerepleni és pedig „Tell Vilmos”, „Sevillai borbély” és „Alvajáró” dalművekben.

— Jutalom-játékok. Színházunknál a jövő hónapban lesznek az elsőrendű tagok jutalomjátékai tekintettel a jelenlegi viszonyokra: bérletfolyamban. *Serédi Sarolta* k. a. „Lili”-ben; *Szilassi Irén* „A zsidó nő”-ben; *Medgyaszai E.* „Georgette”-ban fogják megtartani.

— A debreczeni színháznál — mint a Deb. írja — Pálmay Ilka után Blaha Lujza és Hegyi Aranka is vendégzereplenek. Azon kívül a konzorcium Jászai Mari megnyerésére is megtette a lépéseket.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 119-ik szám.
Kolozsvárt, 1887. február 24-én.

CZÁR ÉS ÁCS.

Opera 3 felv.

KÖZGAZDASÁG.

A népfelkelés felszerelése.

A m. kir. honvédelmi miniszter 1536. sz. a. az országos iparegyesülethez, valamint a magyar- és horvátországi összes kereskedelmi és iparkamrákhoz f. hó 19-éről a következő rendeletet bocsátotta ki:

„A népfelkelési felszerelés rendkívüli nagyobb szükségletének beszerzése terjedelmesebb és gyors intézkedéseket igényelvén, erre, mint a képviselőház pénzügyi bizottságában is kijelentettem, mindenekelőtt a hazai gyártmányokból és hazai munkaerővel dolgoztatni szerződött rendez vállalkozóim mellett a hazai kis ipart a rövid időhöz képest kifejehető szállítási képessége mérvében lehetőleg tág körben igénybe venni óhajtom, csak az ily úton és kellő időben nem biztosítható szükségletek beszerzését terjesztsem ki más forrásra is.

E végre felhívom, hogy a hatáskörnek területén szállítókra vállalkozni óhajtó iparosokat szólítsa fel: mennyiben és

mily mérvben hajlandók a ruházat és felszerelési szükségletek szállítására akként ajánlkozni, hogy az általuk ellálandó szállításokat f. évi jun. hó végéig teljesen befejezhessék, illetőleg Bpestén a központi főruhatarba beszállíthassák. A szállítások az egyes ruha vagy ruházati és felszerelési cikkekre rendezesített nemű anyagokból, a szabályszerű alakban, a minták szerint egyenlően készítve eszközöndők s azok csak szakértő bizottsági vizsgálat mellett, kifogástalanul talált minőségben fogadhatnak el és az alább felsorolt cikkek közül állanak:

Bőrműek. Bakkancsok, gyalogsági derékszíjak és szuronyhüvelytáskák, puska-, köpeny- és nadrágszíjak, kardkötők, kardmarkolat-szíjak, — lovassági tölténytáskák, lovassági máhátáskák, lovassági derékszíjak, nyeregakarók, felső és alsó hevederek, kengyelcsíjak, szűgyszerszámok, kantár csikókészrak, bőr kötőfűkek, patkótáskák, máhászíjak kötegekben, tábori főzőedénycsíjak gyalogsági és lovassági.

Posztóneműekből. Gyalogsági és lovassági köpeny, gyalogsági és lovassági sötétkék posztó zubbonyok, tábori sapkák, világoskék posztó nadrágok.

Ezen cikkek szállítására az ajánlatok aként terjesztendő elő, hogy azokban a május és június havakban beszolgáltatandó mennyiségek darab (pár) szerint és a szállítási ár is határozottan kifejezendő. Mint-hogy a szállításban a vidéki kisipart kíválóan részesíteni óhajtom, egyes iparosoktól megfelelő biztosíték alapján, egyes cikkekre, kisebb mennyiségű ajánlatokat is elfogadok, de azoknak legalább 100 darabra, vagy párra kell terjedni, és az ajánlatokhoz képest a munka kiadása a szükséges mennyiség erejéig fog az egyesek közt aránylag kiosztatni.

A szállítandó cikkek anyagának és készítésének megismertetés végett az összes honvédelmi miniszter, zászlóalj és huszárezred parancsnokait utasítottam, hogy a tudakozó iparosoknak a felsorolt cikkeket a rak tártban mutassák meg; nehogy azonban e végből a honvédek közegek szolgáltatukban zavartassanak, e végből a napnak bizonyos óráit határozzák meg.

A bőrműek szállítása tekintetéből még közöndőnek tartom, hogy a szerződött vállalkozó Budapestén (Behrnfeld Mór VIII. kerület József utoza 45 szám) kötelezve van saját kiszabott anyagából a varratát a szerződésben megállapított munkaárak mellett az ország iparosaival készíttetni; amennyiben tehát egyes iparosok anyag hiányában csak a varrára óhajtanak vállalkozni, ahoz való jelentkezésre utasítandók, a ki velük a munkát és készítési föltételeket közlendi.

Az ajánlatok folyó évi március hó 20-ig mulhatatlanul közvetlen hozám intézve előterjesztendő, hogy a szállítványok kiadása és felosztása iránt kellő időben intézkedhessem.

A tőzsdéről.

Bpest febr. 22.
Gabona-üzlet.

Buzában nem jelenthető változás. A kínálat ma is nagy volt a spekuláció részéről, de a vételben csak néhány malom vett részt, körülbelül 15000 métermázsát vásárolván változatlan áron.

Minden más magban gyér volt a forgalom s az árak nem változtak.

Érték-üzlet.

A német választásokról érkezett kedvező jelentések jó hangulatot hoztak a tőzsdébe s a főbb értékek kurzusa emelkedő irányzatot követett. Különösen magyar aranyjárdék örvendett nagy kedveltségnek s a forgalom igen jelentékeny is volt benne. Vasuti értékek változatlanok. A helyi piac kevés figyelemben részesült. Valuta meglehetősen változatlan.

Az előtűzsdén szilárd irányzat mellett osztrák hitelrészvény 273.90—274.40 frton, magyar 4 százalékos aranyjárdék 96.90—97.15—97.10 frton, magy. lezámitoló bank 91.75—92 frton került forgalomba.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

NYILTTÉR.*

Uj zongorarakár.

(Fóter 13. Wesselenyi ház.)

Raktáron a legkisebb szerkezetű bel- és külföldi zongorák kaphatók a legolcsóbb árak mellett. Bösendorfer-féle concert zongorák, pianinók, rövid szárnyzongorák, (Stutzflügel) (Piccolo) vannak raktáron nagy választékban. Több mint 7 zongoragyár van képviselve.

Zongora javítások, ugyisint hangolások elvállaltatnak. Régi zongorák kicseréltetnek.

Kiváratra zongorák bizonyos havi díj mellett bérbeadnak.

Raktárom megtekinthető mindennap délutól 10—12-ig, déltűn 2—5-ig.

A közönség szíves látogatását kéri.

Keller Gábor

zongora tanár.

* Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk felelősséget. Szerk.

H I R D E T É S E K.

Sz. 942—887.

v. tan.

Pályázati hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város törvényhatósága által rendszerezett állatorvosi állomás, mely 400 forint fizetéssel van járadalmazva a városi pénztárból, s ezen kívül a levágandó marhák orvos-rendőri szemléjeért, minden nagy marha után 10 krajczár és minden kis marha után 5 kr. díj illeti — betöltendő lévén — arra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívattak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy okmányolt folyamodásukat **1887. évi márczius hó 15-éig** a polgármesteri hivatalhoz nyújtsák be.

A később érkezett folyamodás a kinevezésnél tekintetbe nem fog vétetni.

Megjegyeztetik végül, hogy nem ragályos vagy járványos beteg marha látogatási díja minden rendelvény után 30 krajczárban állapított meg.

Maros-Vásárhely sz. kir. városi tanácsnak 1887. évi február hó 12-én tartott üléséből.

Gyórfi Péter,
polgármester.

Sz. 57—887.

végreh.

Árverezési hirdetmény.

Alóírt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint a m.-vásárhelyi kir. törvényszéknek 1887. évi 409. sz. végrehajtást elrendelő és a sz.-régényi kir. járásbírósnak 1887. évi 450. sz. kiküldő végzése folytán Goldstein Adolf végrehajtató részére helyi Goldmann Sámuel és neje végrehajtást szenvedők ellen 1210 frt o. é. tőke s járulékaik inánt kielégítés képen bíróság lefoglalt és 912 frt 63 kr-ra becsült ingóságokra a sz.-régényi kir. járásbírósnak 1887. évi 533. sz. végzésével 1210 frt tőke ennek 1886. évi június hó 2-ik napjától járó 6% kamatai s eddig összesen 38 frt 97 kr-ban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtást elrendeltetvén. Ennek folytán az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ügyv. Balogh Ferencz ur, mint végrehajtató képviselő szóbeli jelentkezésére a 30—887. v. h. sz. végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t.-cz. 103. §-ára, az árverésnek Sz.-Régényben végrehajtást szenvedő kereskedésében és lakásán leendő megtartására határnapul **1887. évi február hó 23-ik napjának délutáni 2 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bolti stélzások, női- és férfi lábbelik, nyakkendők, gyerek csizmák, kalapok, fehérműk, szővetnők, férfi- és női ruhák s más bolti árucikkek, házi butorok, tákrók, konyhaneműk, üveg- és porcellán neműk, asztalneműk, ágyneműk és bolti contó követelések nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, az idézett t.-cz. 108. §-ában megállított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adni. Egyszermind felhívattak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t.-cz. 111. és 112. §§-ai értelmében az árverés kezdetéig alóírt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Sz.-Régényben, 1887. évi február hó 13-án.
VAJDA MIKLÓS,
kir. bir. végrehajtó.

Végkiárulás!

Hatósági engedély folytán, üzletszámolás (liquidatio) és helyiségváltoztatás céljából, bezárólag és visszavonhatatlanul, még csak

1887. évi márczius hó 10-éig terjedőleg.

Főtéren, gróf Teleky-háznál

mindkét üzletben raktáron levő összes

szőnyeg- és kézmű-árúkeszletéből,

tetemesen leszállított, határozott áron, készpénz fizetés mellett

VÉGKIÁRULÁST rendezek,

melyre a t. közönség becses figyelmét különösen felhívni bátorodom, miután ez nagyon kedvező, előnyös alkalom, szükségletet

még az eddiginél is olcsóbb áron beszerezhetni, miről becses látogatása által meggyőződést szerezni méltóztatnék.

Kiváló tisztelettel

Gámentzy János.

101. (5—10)

Végkiárulás!

114.

FELHIVÁS.

Takarékosság a jelszó!

Közvagyonosodás csak úgy mozdítható elő, ha mód és alkalom nyújtatik mindenkinek arra, hogy keresményének szükségleteiből fennmaradó részét, biztos helyre kamatozás végett elhelyezheti.

Betétek hetenként 20 krtó 1 forintig.

A „**Kolozvári Önszegélyező-egylet**” mint szövetkezet, mely megalakulásakor e czélt tartotta szem előtt, három évi fennállása óta örömmel tapasztalja, hogy tagjain kisebb-szerű kölcsönök által jótékonyan segített és jelenleg a tagok száma **1986-ra** növekedett fel.

Forgalom volt 1886-ik évben:

Bevétel	206131 frt 89 kr.
Kiadott kölcsönök	176899 „ 38 „

Forgalom összesen 383031 frt 27 kr.

azaz: háromszáz nyolcvanhárom ezer és harminczegy forint huszonhét krajczár.

Ezen jótékony humánus intézet társadalmilag szükséges és életképes. Felhívunk mindenkit, hogy egyetünk sorába lépjen be. A pénztárhelyiség **bel-szénuteza 3. sz.** (a Nemzeti szálloda mellett), mely nyitva áll köznaponként d. e. 8—12 óráig, Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12 óráig, hol bővebb felvilágosítást ad a részletekről.

Kolozvárt, 1887. február hó 4-én.

80. (8—8)

Az igazgatóság.

DUCHONY JÁNOS

első és legnagyobb

butorraktára

Kolozvárt, bel-monostor utca Redout épület 26. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a legújabb divat szerint és a legmagasabb igényeknek megfelelően a legizlésebb **KÁRPITOS** munkával valamint mindenféle nagyságu arany díofakereti

toilette-, fali- és álló-tűkrökkel

látott ujonan dusan berendezett raktárát, mely minden tekintetben a fővárosok legnagyobb butorraktáraikkal is bármikor versenyt állhat és feleslegessé teszi, hogy a n. é. közönség igényeit Budapestén vagy Bécsben tetemes költség mellett elégítse ki, köztudomású lévén, hogy úgy izlés, mint esinosság és tartósság valamint olcsóságra nézve, a nála készült munka mindig győztes versenyt állott. Bátorodik továbbá egyúttal a n. é. közönség becses figyelmét a saját gyártmányu valamint a

magyar hazai ipar fejlesztése és támogatása czéljából legalkalmasabb butorokra

nemkülönb a minden fajtájú bel- és külföldi **szőnyegek, ágy- és asztaltakarókra** is felhívni.

Teljes kelengye kiállítások igen kedvező feltételek mellett vállaltattnak el.

Ócska butorok a mai divat szerint legizlésebben, gyorsan és pontosan átalakitattnak nemkülönb elvállaltattnak minden

női himzés munkák a legizlésebb montirozás végett igen **jutányos árak** mellett.

A n. é. közönségnek eddig tanusított pártfogását és támogatását továbbra is kérve maradok

tisztelettel

DUCHONY JÁNOS.

HOFER M. JÓZSEF

női divat- és pipere raktára Kolozvárt, főtér Szathmáry-ház.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a

FARSANGI IDÉNYRE

üzletemet mindennemű

BEL- ÉS KÜLFÖLDI VÁLOGATOTT DIVATOS

árúkkal elláttam, s a legnagyobb választékban kaphatók:

Atlasz, surah, satin, merveilen és Ramasche selyem ruhakelmék minden színben.

Legújabb csipke szövetek, ahoz való széles volánok, ugyesintén keskenyebb csipkék, — melyek közül különösen kiemelendők valódi **Lyoni selyem**, himzett gázgyöngyös és gyöngyözötttüll- és gázé csipkék.

Többféle gyöngy ruhadiszek, világos szín, u. m.

fehér, krém, kék és rózsaszín tolprémek és selyem Plüchek.

A legújabb színekben Gáz, Creppe, Illusion és Tarlaton kelmék, Battis, Moll és Crepplisek.

Belépők, cipők, fächerek, vlrágok izlésteljesen összeállított garnitúrák és egyes buquettek, toll, főékek, coafurek és főmassenek.

Glassé és selyem kesztyűk minden színben.

Legújabb ruha dísz és nyakékitőszalagok. Gyöngygallérok, rüssök, hajdiszítőtűk, valódi parfümök és számtalan egyéb kellékek.

A legújabb hosszú miederekből gyári raktár.

MINDENMEMÜ

Tarlatán és selyembáli ruháknak a legújabb divat igényeinek megfelelő előállítását elvállalom.

A n. érd. közönség b. pártfogását kéri

teljes tisztelettel:

HOFER M. JÓZSEF.

Vidéki megrendeléseknél a ruha előhosszának mértékét és egy minta derék beküldését kérem.

37. (17—x.)

Jó minőségű tűzifa

eladó.

Hosszu öle házhoz szállítva

17 forintért.

Megrendelhető: **Binder Györgynél Gyaluban**

112. (3—3)

Hölgyeknek fontos!

FARSANGI IDÉNYRE

báli ruhák megrendelhetők **20 forinttól** feljebb

a legjutányosabb árban

BETEGH PÉTER

női pipere kereskedésében Kolozvárt, főtér (Takarék pénztári épület.)

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek szíves tudomására juttatni, hogy a jelen farsangi idényre a legújabb báli toilettekhöz tartozó bel- és külföldi virágok (darab és garnitúrokban), Gásirok, Grenáti Creppe, Illusion, Tuillanglái, Tarlatán, Moul és Creppelis szövetek, fehér, fekete és színes Atlasz, Surah és Mervel kelmék, béli belépők, tollak (minden színben), legyezők, keztyűk, miedere szalagok, csipkék (minden szín és szélességben), fehér, fekete és las és brüner topánok, gyöngydiszek, fejékek, Rüschekek, kék és aszályos szoknyák, valamint a szakmába vágó még számtalan elő nem is rolt különlegességek.

Ruháknak elkészítését a legutolsó divat szerint egy ruhaderék és előhossz beküldése után felelősség mellett elvállalom.

Midőn ez alkalommal a n. é. közönség becses pártfogását kérem, nem so laszthatom el említés nélkül, hogy előnyös bevásárlásom folytán az előző cikkekkel feltűnő olcsó árban szolgálhatom.

Miederekből és muffokból gyári raktár.

Színházi- és sirkoszorok legnagyobb raktára.

Batis- és len himzésekből gyári raktár.

27. (19—x.)

Tisztelettel **BETEGH PÉTER.**